

LAUSUNTO

16.2.2017

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokuntastv@eduskunta.fi

Valiokuntaneuvos Eila Mäkipää

eila.makipaa@eduskunta.fi**Viite** KAA 4/2016 vp**Asia** Työeläkeindeksin palauttaminen takaisin palkkatasoindeksiksi**Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf toteaa asiasta seuraavaa:**

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto asiasta sekä kutsusta tulla valiokunnan kuultavaksi.

Nyt käsitellyssä oleva kansalaisaloite keskusteluttaa maamme eläkkeensaajakenttää kovasti. Mielipiteitä asian tiimoilta on puolesta ja vastaan.

Kansalaisaloitteen alullepanijoiden mukaan indeksin palauttaminen palkkaindeksiksi pystyttäisiin hoitamaan kokonaan eläkerahastojen tuotoilla. Eläkejärjestelmällemme päätösten pohjaksi virallisia laskelmia tekevän Eläketurvakeskuksen laskelmien mukaan kävisi niin, että vuonna 2040 varoja eläkerahastoissa olisi noin 100 miljardia euroa vähemmän kuin ilman muutosta ja 2060-luvulla koittaisi vähitellen tilanne, jossa kaikki varat rahastoissa olisi käytetty. Tämän jälkeen maksuprosentin tulisi olla yhtä suuri kuin eläkemenon suhteessa palkkasummaan, eli noin 35 %:n tasolla.

Vaihtoehtoisesti, jos varat jätettäisiin rauhaan, olisi joka vuosi nostettava eläkevakuutusmaksua. Tasaisella nostotahdilla maksutaso olisi vuonna 2040 noin 29 %. Ellei maksua korotettaisi, silloin jouduttaisiin pienentämään eläke-etuja tulevilta eläkkeensaajilta.

Vuonna 2012 työeläkeindeksijärjestelmää arvioinut työryhmä tuli työssään lopputulokseen, että nykyistä työeläkeindeksin tarkistusmenettelyä ei ole tarpeen muuttaa. EETUlla oli työryhmässä kaksi edustajaa ja he jättivät asiaan liittyen eriävän mielipiteen, jonka hallituksemme yksimielisesti hyväksyi. Esitimme tuolloin, että työeläkkeiden indeksitarkistuksessa ryhdyttäisiin käyttämään indeksiä, jossa palkkatason muutoksen paino on 30 % ja hintatason nousun paino on 70 %.

Maamme työeläkettä saavat kansalaiset ovat kokeneet erittäin epäoikeudenmukaisena indeksitarkistusmenettelyyn tehdyt muutokset. Työeläkeindeksi on määrätynyt ns. taitetun indeksin mukaan vuodesta 1996 alkaen. Aluksi se koski vain 65 vuotta täyttäneitä eläkeläisiä. Vuodesta 2005 lähtien taitettua indeksiä on noudatettu kaikissa maksussa olevissa työeläkkeissä.

Haluamme korostaa, että sosioekonomisista ryhmistä lukumääräisesti eniten pienituloisia on maassamme eläkkeensaajien ryhmässä, jossa pienituloisia oli 199 000 henkilöä. Työeläkkeiden nykyisellä indeksitarkistusmenetelmällä ei kuitenkaan juurikaan voida heidän tulotasoonsa vaikuttaa.

Työeläkeindeksijärjestelmä ja indeksin rakenne ovat ratkaisevia eläkkeen ostovoiman kehitykselle. Nykyinen työeläkkeiden indeksitarkistusmenettely ei ole mielestämme oikeudenmukainen. Mielestämme ansiotason nousun painoarvoa on työeläkeindeksissä nostettava.

LAUSUNTO

16.2.2017

Mielestämme Indeksirakenteessa tulisi lisätä ansioindeksin painoarvoa nykyisestä 20 prosentista ja vastaavasti vähentää hintaindeksin painoa nykyisestä 80 prosentista. Kansan- ja takuueläkkeitä tulisi korottaa vastaavalla indeksillä kuin työeläkkeitä.

On myös selvitettävä vaihtoehtoja, miten pienet ja keskisuuret työeläkkeet voidaan huomioida indeksitarkistuksessa nykyistä paremmin. TNS Gallupilla vuonna 2016 teettämämme Huomisen Kynnyksellä tutkimuksen (kysely 55 – 84 vuotiaiden tulevaisuudennäkymistä) mukaan kaikista vastanneista 86 prosenttia oli tästä asiasta kanssamme täysin (64 %) tai jokseenkin (22 %) samaa mieltä.

Korostamme kuitenkin, että työeläkeindeksin muuttaminen ei saa vaarantaa työeläkkeittemme rahoitusta ja järjestelmän taloudellista kestävyyttä. Lisäksi myös sukupolvien välinen solidaarisuus on otettava huomioon päätöksiä tehtäessä.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf puolesta

Matti Hellsten
EETUn puheenjohtaja vuonna 2017
puheenjohtaja
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry